

VAŠÍČKOVÁ, Petra; DZIEDZINSKÁ, Radka; KAMLER, Jiří; DRIMAJ, Jakub. 2025. Divočina ve městě: co nám přináší nečekaní sousedé? RANK - rutinní analýza nukleových kyselin: Program a sborník konference 19.-20.3.2025. Pardubice, 33. ISBN 978-80-87436-24-0.

Abstrakt přednášky

Divočina ve městě: Co nám přináší nečekaní sousedé?

Petra Vašíčková¹, Radka Dziedzinská¹, Jiří Kamler², Jakub Drimaj²

¹Masarykova univerzita, Přírodovědecká fakulta

²Mendelova univerzita v Brno, Lesnická a dřevařská fakulta

V posledních letech je stále častěji pozorován rostoucí výskyt volně žijících zvířat v blízkosti obytných čtvrtí a městských center. Tento fenomén je způsoben kombinací několika faktorů, včetně úbytku přirozeného životního prostředí, dostupnosti snadno dosažitelných zdrojů potravy a absence přirozených predátorů. Přestože tato adaptace zvířat na městské prostředí přináší pozitiva, jako je posílení povědomí o ekologii a biodiverzitě, jejich přítomnost vyvolává řadu výzev. Patří sem škody na městské infrastruktuře a zemědělských plochách, zvýšené riziko dopravních nehod a významná zdravotní i veterinární rizika spojená s přenosem patogenů.

Divoká zvířata jsou přirozenými nositeli celé řady patogenů, které mohou ohrozit zdraví lidí, domácích i hospodářských zvířat. Zvířata žijící v urbánním prostředí, oproti stejným druhům žijícím ve volné přírodě, čelí jedinečným zdravotním problémům, např. jsou vystavena vysokým koncentracím antropogenních znečišťujících látek, které se mohou mít negativní vliv na jejich zdraví. Současně dochází ke koncentraci zvířat v omezeném prostoru, což zvyšuje hustotu populací a podporuje šíření patogenů. Analýza přítomnosti takovýchto agens u městské fauny je proto klíčová pro pochopení rizik a jejich možného dopadu.

Prezentace se zaměří na prevalenci virových patogenů přítomných u volně žijících zvířat v urbánních oblastech, s důrazem na významné zoonotické i veterinární agens. Bude diskutován zejména význam viru hepatitidy E, který je považován za klíčového původce zoonóz ohrožujících veřejné zdraví, a prasečího herpesviru 1 (původce Aujeszkyho choroby), který, ač není přenosný na člověka, představuje smrtelné riziko pro domácí psy. Sdělení naváže na prezentaci „Zoonotická agens u divokých savců v urbanizovaných oblastech“, která se v podobném kontextu zabývá původci významných bakteriálních a parazitárních zoonóz. Posluchači tak získají ucelený pohled na veterinární a zdravotní problematiku spojenou s výskytem divokých zvířat v městském prostředí.

Tento projekt *Veterinární a sociologické aspekty výskytu volně žijících zvířat v urbánním prostředí jako podklad pro jejich efektivní management a rozhodování státní správy* byl spolufinancován se státní podporou Technologické agentury ČR v rámci Programu Prostředí pro život. Tento projekt byl financován v rámci Národního plánu obnovy z evropského Nástroje pro oživení a odolnost.

Přednáška proběhla v rámci konference „RANK Rutinní analýza nukleových kyselin“, 19.-20. března 2025, Pardubice

<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0>